

ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΣΕ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΚΑΤΟΙΚΗΣΗΣ

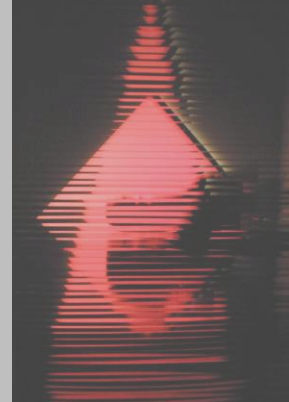
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ / ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ / ΑΚΑΔ.ΕΤΟΣ 2016-2017
Μ.Π.Σ. / ΧΩΡΟΣ, ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΟΜΗΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ / ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ Α'
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ_ ΝΙΚΗ ΕΦΡΑΙΜΙΔΟΥ / ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ_ ΔΗΜΗΤΡΑ ΧΑΤΖΗΣΑΒΒΑ

ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΣΕ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΚΑΤΟΙΚΗΣΗΣ

Θεματική περιοχή

Αρχιτεκτονική θεωρία και συνθετική ανάλυση αρχιτεκτονικού έργου

Η εργασία εστιάζει σε μια θεωρητική διερεύνηση του θέματος της προσωρινής κατοίκησης στη σύγχρονη συνθήκη. Εξετάζονται τα αίτια και οι παράμετροι αυτού του φαινομένου καθώς και οι επιπτώσεις του στον σχεδιασμό του χώρου και την αρχιτεκτονική. Η θεωρητική ανάλυση υποστηρίζεται με την εξέταση συγκεκριμένων αρχιτεκτονικών παραδειγμάτων και χωρικών προσεγγίσεων.

A. ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

- A1. παγκοσμιοποίηση - άρση συνόρων
- A2. διασυνδεσιμότητα
- A3. ταχύτητα
- A4. πολυπλοκότητα
- A5. ρευστές ταυτότητες / κοινοί δεσμοί

B. ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΝΟΜΑΔΙΚΗ ΚΑΤΟΙΚΗΣΗ

- B1. κινητικότητα
- B2. νομαδική κατοίκηση

Γ. ΧΩΡΟΣ / ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ / ΕΦΗΜΕΡΕΣ ΔΥΝΑΜΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ

- Γ1. αρχιτεκτονικός σχεδιασμός και εφήμερη χωρική μορφή
- Γ2. ευελιξία - ανατροφοδότηση μορφής και αναπροσαρμογή

Δ. ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΚΑΙ ΧΩΡΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

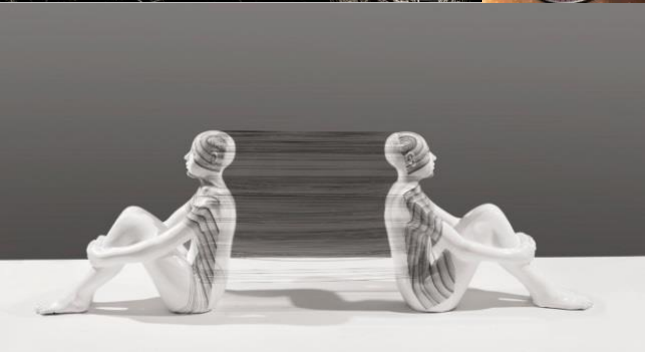
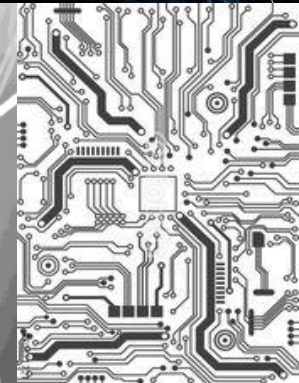
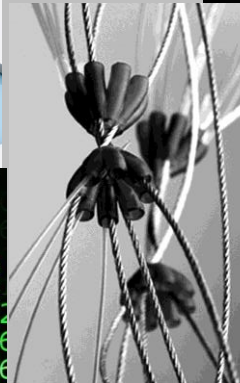
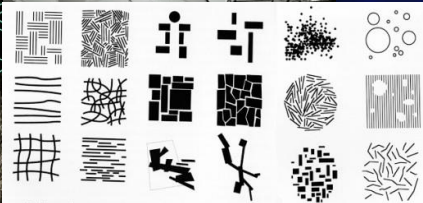
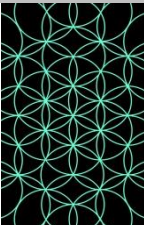
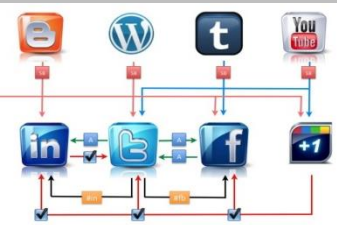
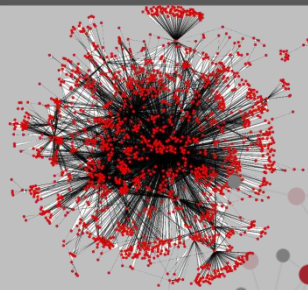
- Δ1. ακούσιοι νομάδες λόγω καταστάσεων κρίσης - ευάλωτες ή περιθωριακές ομάδες
- Δ2. προσωρινή κατοίκηση εκούσιας κινητικότητας - τουρισμός, κοινωνική, οικονομική μετατόπιση
- Δ3. πόλη και προσωρινές αστικές εγκαταστάσεις - θέματα ταυτότητας / ετερότητας κοινού δημόσιου χώρου

ΔΟΜΗ

A2. διασυνδεσιμότητα

- ανάπτυξη νέων τεχνολογιών - σχέσεις κατ'επιλογή
- 'open / soft systems' - ρευστότητα και ευελιξία
- σύγχρονος 'χωροχρόνος'
- κοινή συλλογική εμπειρία
- χωρικό δίκτυο ενοποίησης - συνθήκη πεδίου και ενδιάμεσες σχέσεις

A. ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

Α3. ταχύτητα

- ταχύτητα: κυρίαρχη δύναμη διαμόρφωσης πολιτισμού
- αμεσότητα – ακαριαία ενέργεια - real time
- παθητική εικόνα έναντι συμβάντων με σημασία
- πόλεις των ροών

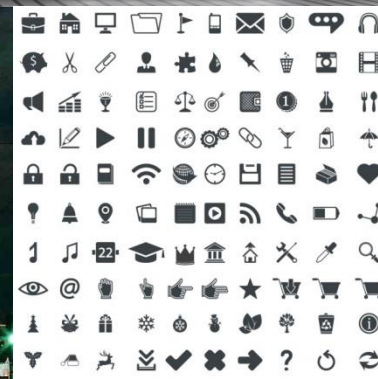

A4. πολυπλοκότητα

- λεκτικές και συμβολικές συνδέσεις μέσω του χώρου
- κυριαρχία του συμβόλου και της εικόνας πάνω στον χώρο

**SAVE
IMAGE**

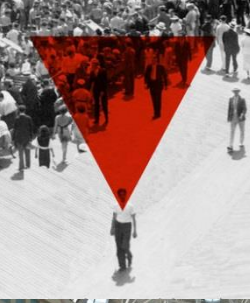
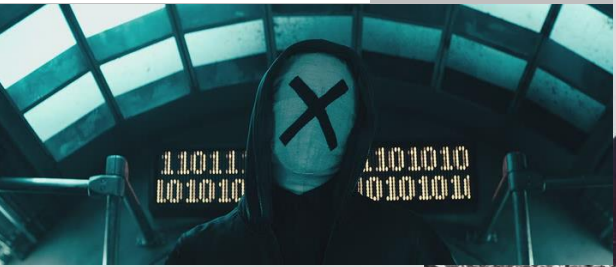
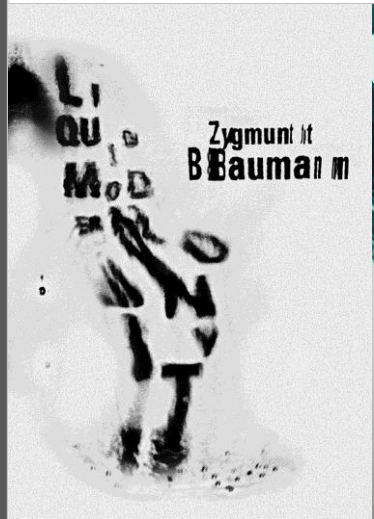
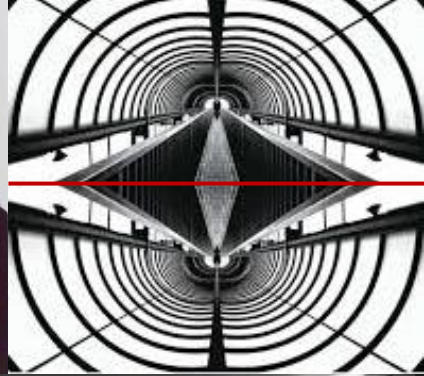
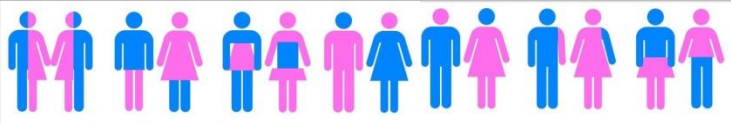

ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΣΕ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΚΑΤΟΙΚΗΣΗΣ

A5. ρευστές ταυτότητες / κοινοί δεσμοί

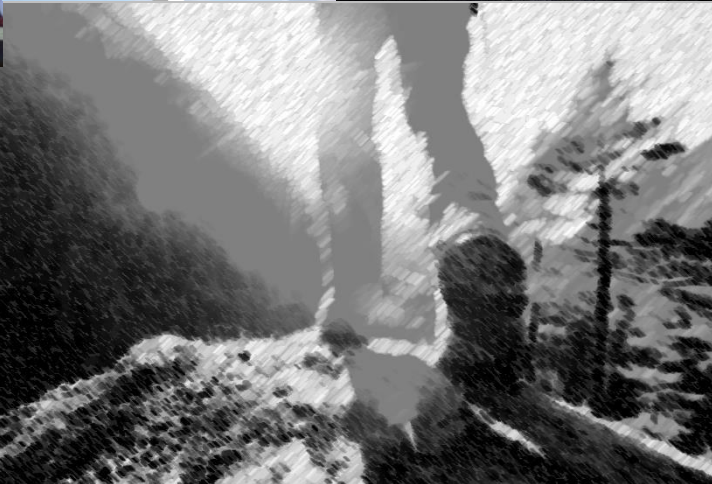
- μη τόποι
- τόπος και χώρος - επαναπροσδιορισμός της έννοιας του χώρου εντός των μη-τόπων
- αίσθηση ελευθερίας – ανεσιτιότητας, θέση παρατηρητή των γεγονότων
- ‘καλωδιωμένοι’ χώροι - ασύρματα δίκτυα
- ρευστότητα - αναζήτηση έννοιας ταυτότητας
- ‘έχειν’ έναντι ‘είναι’ - κατοχή και καταναλωτισμός - απώλεια νοήματος ταυτότητας
- υποχώρηση ‘διάρκειας’ έναντι ‘προσωρινότητας’
- επιτελεστικότητα: ορισμός νοήματος ως κατασκευή - ενίσχυση μέσω επανάληψης

A. ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

Β1. Κινητικότητα

- σύγχρονος εννοιολογικός νομαδισμός
- πολιτισμική διαφοροποίηση και ετερότητα
- ξενότητα
- ανομοιογενής κοινωνία πολιτών

B. ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΝΟΜΑΔΙΚΗ ΚΑΤΟΙΚΗΣΗ

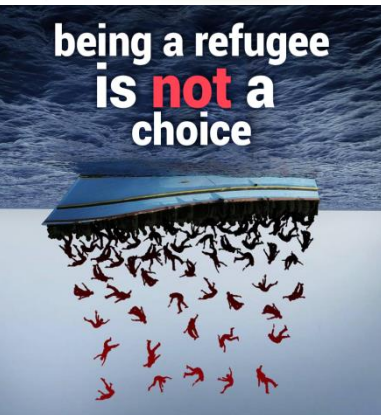

B2. νομαδική κατοίκηση

- ακούσιοι νομάδες - καταστάσεις κρίσης
- εκούσιοι νομάδες - τουρισμός, κατανάλωση τόπων
- τόποι νομαδικής κατοίκησης

B. ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΝΟΜΑΔΙΚΗ ΚΑΤΟΙΚΗΣΗ

Γ1. αρχιτεκτονικός σχεδιασμός και εφήμερη χωρική μορφή

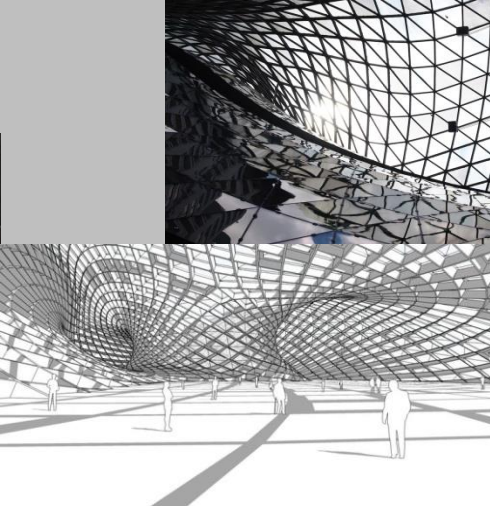
- έννοια του εφήμερου στον σχεδιασμό
- είδη εφήμερων κατασκευών

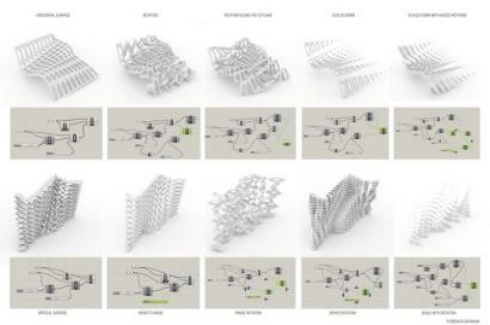
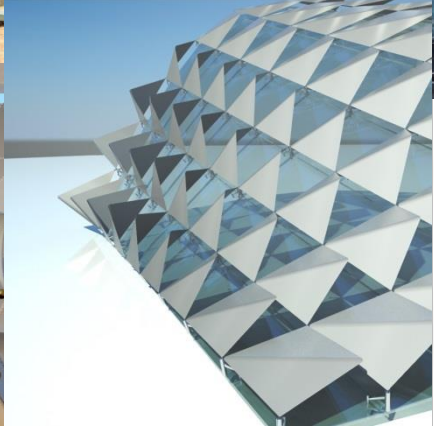
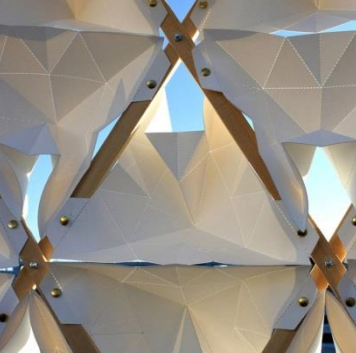
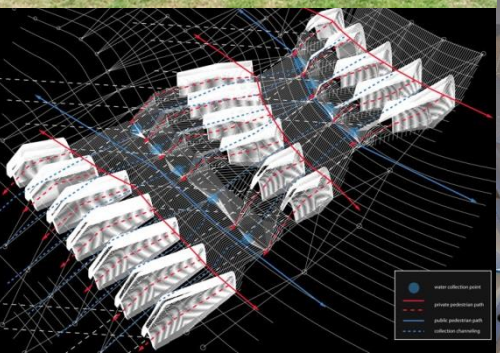
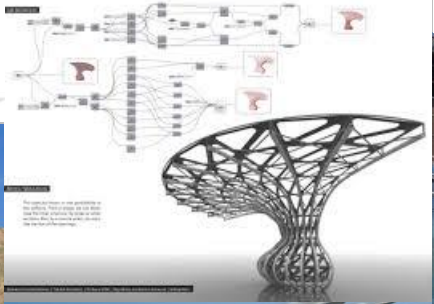
Γ. ΧΩΡΟΣ / ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ / ΕΦΗΜΕΡΕΣ ΔΥΝΑΜΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ

Γ2. ευελιξία - ανατροφοδότηση μορφής και αναπροσαρμογή

- συνθήκες δημιουργίας μορφής σε χρονικά περιβάλλοντα
- διάγραμμα ως ανοιχτό εργαλείο σχεδιασμού
- παραμετροποίηση, δυναμικότητα και μορφογένεση
- αναπροσαρμογή λόγω προσωρινότητας

Γ. ΧΩΡΟΣ / ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ / ΕΦΗΜΕΡΕΣ ΔΥΝΑΜΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ

ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΣΕ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΚΑΤΟΙΚΗΣΗΣ

Δ1. ακούσιοι νομάδες λόγω καταστάσεων κρίσης - ευάλωτες ή περιθωριακές ομάδες

- Paper houses / paper shelters / paper church / paper school - Shigeru Ban
- Primary School - Francis Kéré
- Folded bamboo & paper house - Ming Tang

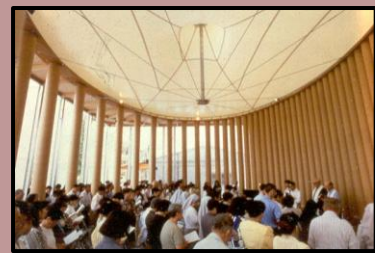
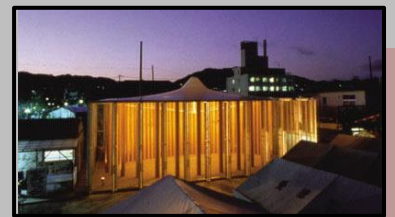
paper shelters

paper houses

paper school

paper church

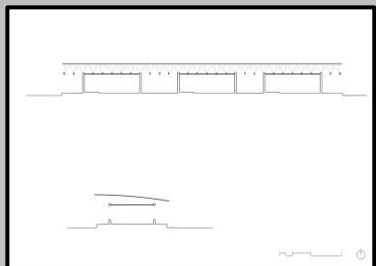
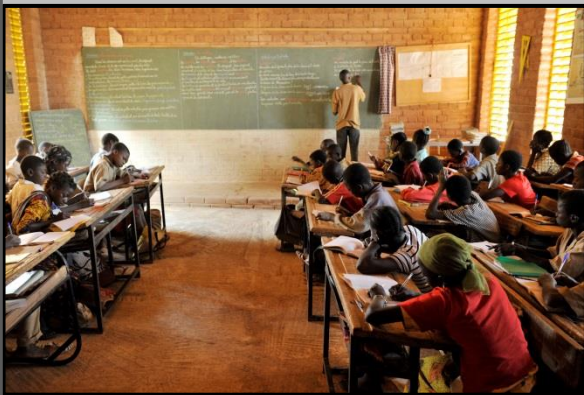
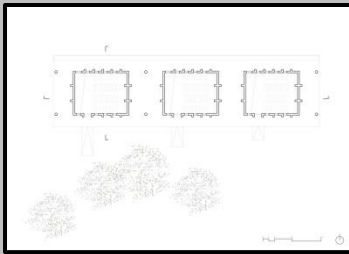

Δ. ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΚΑΙ ΧΩΡΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΣΕ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΚΑΤΟΙΚΗΣΗΣ

Δ1. ακούσιοι νομάδες λόγω καταστάσεων κρίσης - ευάλωτες ή περιθωριακές ομάδες

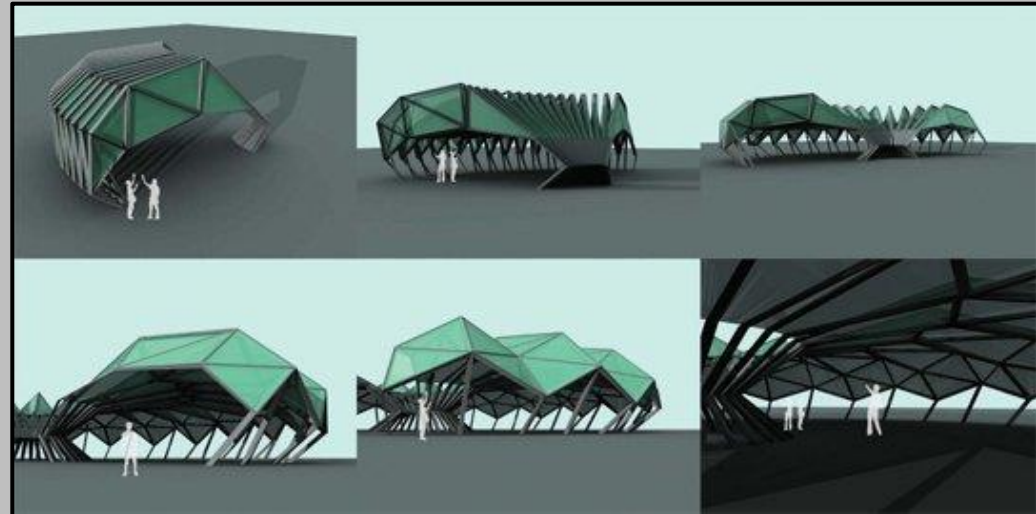
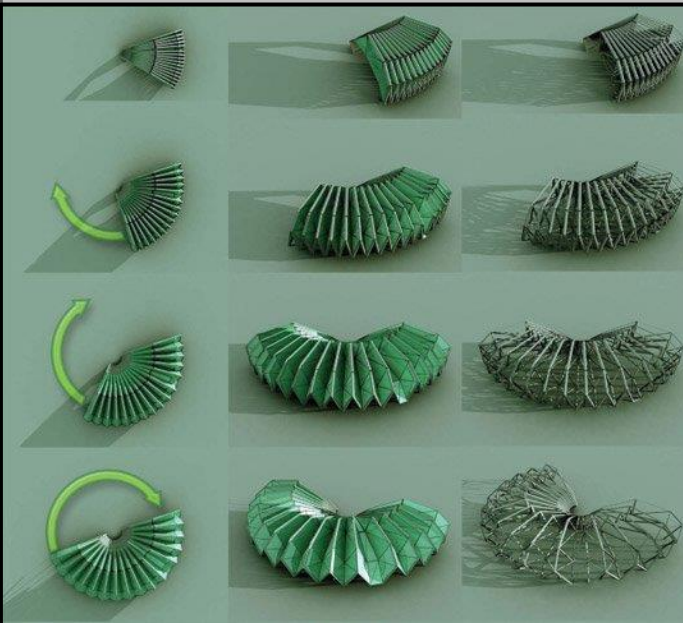
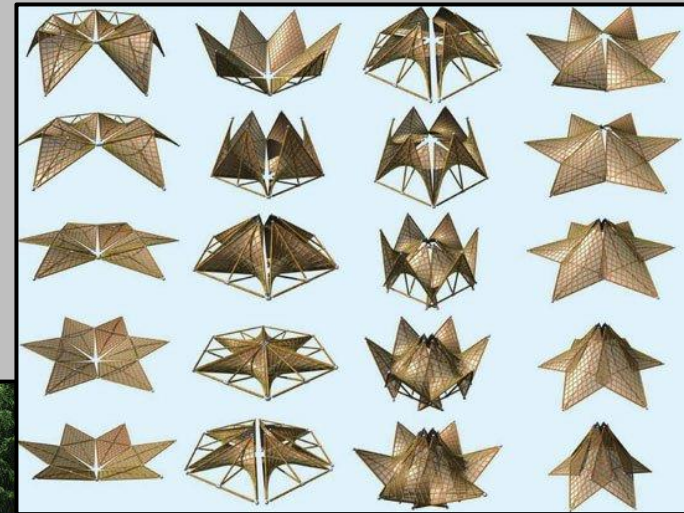
- Paper houses / paper shelters / paper church / paper school - Shigeru Ban
- Primary School - Francis Kéré
- Folded bamboo & paper house - Ming Tang

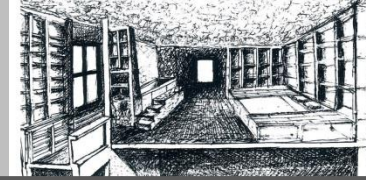

Δ. ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΚΑΙ ΧΩΡΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Δ1. ακούσιοι νομάδες λόγω καταστάσεων κρίσης - ευάλωτες ή περιθωριακές ομάδες

- Paper houses / paper shelters / paper church / paper school - Shigeru Ban
- Primary School - Francis Kéré
- **Folded bamboo & paper house - Ming Tang**

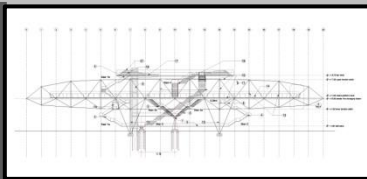
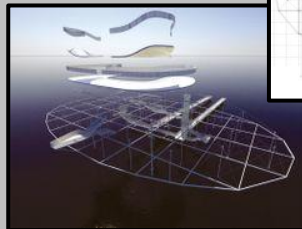
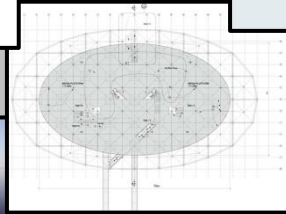
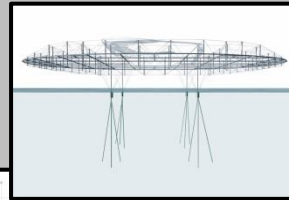
Δ2. προσωρινή κατοίκηση εκούσιας κινητικότητας - τουρισμός, κοινωνική, οικονομική μετατόπιση

- Amphitheater house – Αρ.Αντονάς
- Blur building – Diller & Scofidio
- Dwellings for the Tokyo nomad woman - Toyo Ito

Δ2. προσωρινή κατοίκηση εκούσιας κινητικότητας - τουρισμός, κοινωνική, οικονομική μετατόπιση

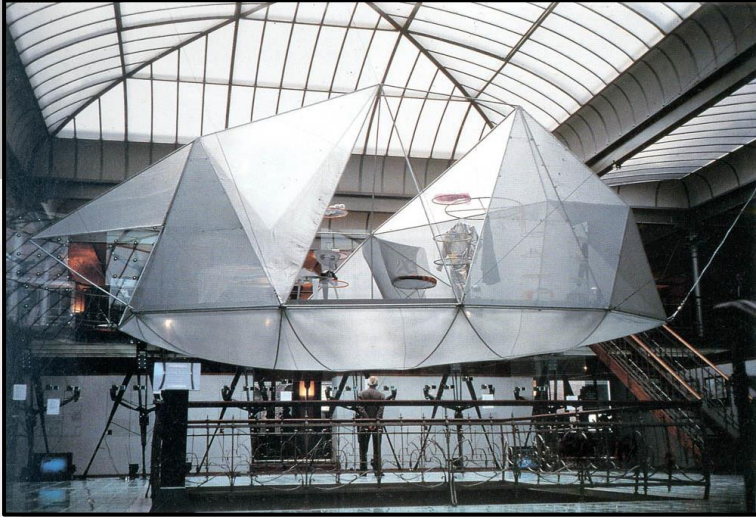
- Amphitheater house – Αρ.Αντονάς
- Blur building – Diller & Scofidio
- Dwellings for the Tokyo nomad woman - Toyo Ito

ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΣΕ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΚΑΤΟΙΚΗΣΗΣ

Δ2. προσωρινή κατοίκηση εκούσιας κινητικότητας - τουρισμός, κοινωνική, οικονομική μετατόπιση

- Amphitheater house – Αρ.Αντονάς
- Blur building – Diller & Scofidio
- Dwellings for the Tokyo nomad woman - Toyo Ito

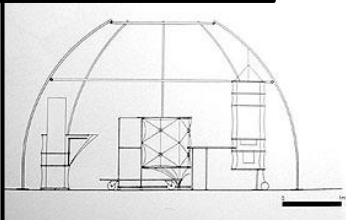
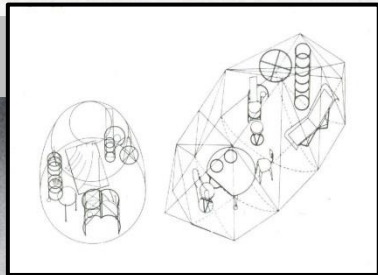
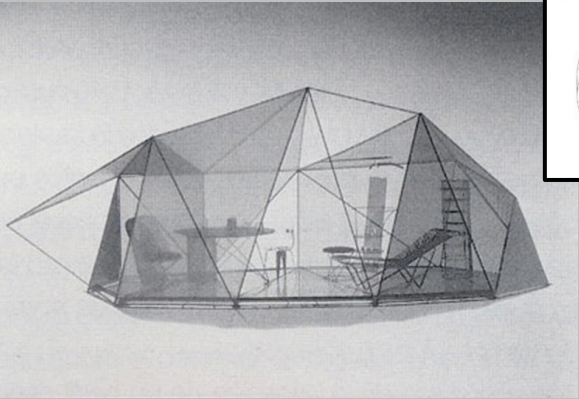
Pao 1
Premobiliario para la Moda
Pre-furniture for Styling

Premobiliario para el Aperitivo
Pre-furniture for Snack

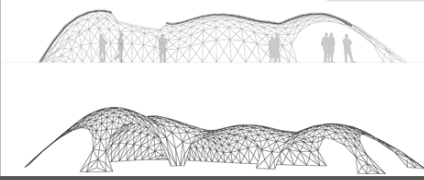

Premobiliario para la Inteligencia
Pre-furniture for Intelligence

Pao for the Tokyo Nomad Girl Toyo Ito & Associates, Architects Shibuya, Tokyo 1985 東京遊牧少女の包 伊東豊雄建築設計事務所 東京都渋谷区 1985年
his resilient portability image of the urban lifestyle of young people in Tokyo during the last stages of the 20th century. Following an contemporary urban lifestyle in which the majority of daily life – eating, drinking, shopping, working – is reliant on the expanding urban infrastructure, interior furniture is designed, mobile, and filled with objects exhibiting the taste of the residents. 東京遊牧少女の包は、東京の若者の都市生活のイメージを表現し、20世紀の最後 stages にある東京の都市生活のイメージを表現し、移動性のある家具を展示し、住人の生活の味を表現している。

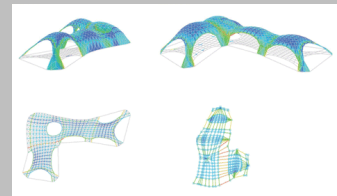
Δ. ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΚΑΙ ΧΩΡΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Δ3. πόλη και προσωρινές αστικές εγκαταστάσεις - θέματα ταυτότητας / ετερότητας κοινού δημόσιου χώρου

- Bricktopia – Map13 Barcelona
- Spanish Pavilion – Miralles Tagliabue (EMBT)
- Environmental Design and Art Container Exhibition in Tokyo – 2010

Δ. ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΚΑΙ ΧΩΡΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

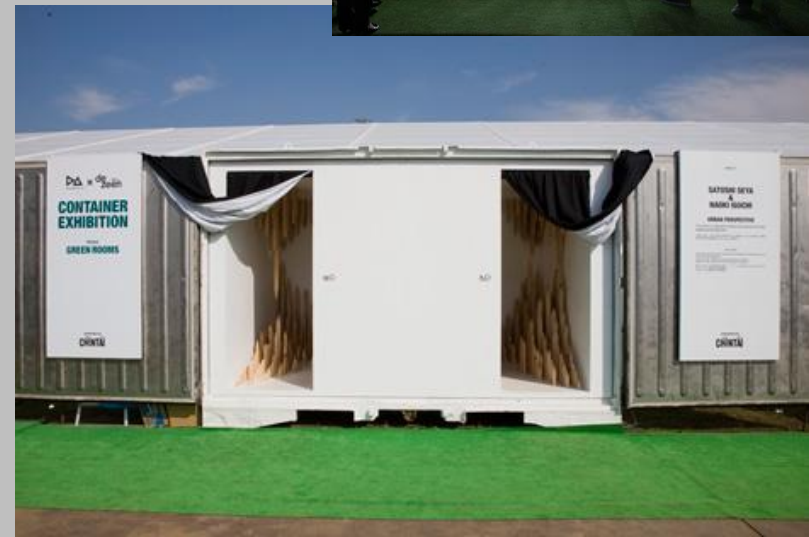
Δ3. πόλη και προσωρινές αστικές εγκαταστάσεις - θέματα ταυτότητας / ετερότητας κοινού δημόσιου χώρου

- Bricktopia – Map13 Barcelona
- Spanish Pavilion – Miralles Tagliabue (EMBT)
- Environmental Design and Art Container Exhibition in Tokyo – 2010

Δ3. πόλη και προσωρινές αστικές εγκαταστάσεις - θέματα ταυτότητας / ετερότητας κοινού δημόσιου χώρου

- Bricktopia – Map13 Barcelona
- Spanish Pavilion – Miralles Tagliabue (EMBT)
- Environmental Design and Art Container Exhibition in Tokyo – 2010

Από την παρούσα έρευνα προκύπτουν ενδιαφέρουσες παρατηρήσεις σχετικά με τον τρόπο που ο άνθρωπος βιώνει τον χώρο σήμερα. Οι **μεταβολές** που έχουν τελεστεί σε **κοινωνικό-οικονομικό-τεχνολογικό επίπεδο** δρουν καταλυτικά για τη σύγχρονη καθημερινότητα. Ο **τρόπος σκέψης και δράσης του ανθρώπου έχει επαναπροσδιοριστεί** προκειμένου να συμβαδίσει με τις νέες τάσεις της ζωής. Τα **παγιωμένα χωρικά στερεότυπα έχουν ανατραπεί** καθώς δεν ανταποκρίνονται στην έντονη ρευστότητα, την ιλιγγιώδη ταχύτητα, την πολυπλοκότητα, και τις διαρκώς μεταβαλλόμενες σύγχρονες ανάγκες. Η **ταυτοποίηση με καταστάσεις, τόπους, ιδέες είναι πρόσκαιρη** και γίνεται υπό συγκεκριμένες συνθήκες και συγκεκριμένους όρους.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο **επαναπροσδιορίζεται η σχέση του ανθρώπου με τον χώρο**. Η σύγχρονη ζωή χαρακτηρίζεται από **ασταμάτητη κινητικότητα** και μόνο πρόσκαιρη συσχέτιση με τον τόπο. Όλο και συχνότερα ο άνθρωπος αναγκάζεται ή επιλέγει να μετακινείται, να αλλάζει τόπο διαμονής και τρόπο διαβίωσης, να αναζητά νέες ταυτοποιήσεις, να ανταπεξέρχεται σε ποικίλα, αλληλεπιδρώντα και πολυσύνθετα ζητήματα που σχετίζονται με την κατοίκηση, την εργασία, την αναψυχή. Στη σύγχρονη εποχή τίποτα δεν μπορεί να θεωρείται δεδομένο και σταθερό, και υπό το πρίσμα αυτό, η **κατοίκηση του χώρου είναι παροδική και εφήμερη. Περιοχές του χώρου ενεργοποιούνται και απενεργοποιούνται** ανάλογα με τις ανάγκες ή τις επιθυμίες που πρόκειται να εξυπηρετηθούν.

Συνεπώς, παρατηρείται ότι ο χωρικός και αρχιτεκτονικός σχεδιασμός προσαρμόζεται στη νέα κατάσταση, με τον σχεδιαστή να καλείται συχνά να απαντήσει αν **η αρχιτεκτονική αποτελεί ανάγκη ή πολυτέλεια**. Η **σχεδιαστική προσέγγιση** είναι πλέον τελείως **διαφορετική**. Οι παραδοσιακές δεξιότητες και οι κατασκευαστικές τεχνογνωσίες τείνουν στην εξαφάνιση. Οι **στερεοτυπικές τυπολογίες αμφισβητούνται** έως εγκαταλείπονται καθώς κρίνονται ανεπαρκείς ως λύσεις για τις σημερινές προκλήσεις. **Ο σχεδιασμός δεν επιλύει μόνο μορφολογικά ζητήματα**. Προκειμένου να είναι αποτελεσματικός προσμετρά κι άλλες παραμέτρους. Παρατηρείται μια έντονη τάση να **συμπεριλαμβάνεται η έννοια του χρόνου** στο σχεδιασμό. Η **δομή** δεν αντιμετωπίζεται ως σταθερή και αναλλοίωτη στο χρόνο. Αντιθέτως όλο και συχνότερα αναζητούνται τρόποι να παραμένει **ανοιχτή στις μεταβολές** που επιφέρει ο παράγοντας αυτός. Οι **κατασκευές είναι περισσότερο ευέλικτες** και χαρακτηρίζονται από προσαρμοστικότητα σε διαφορετικές συνθήκες που προκύπτουν από τις εναλλαγές των χρήσεων ή τις χρονικές μεταβολές. Οι **δομές είναι εφήμερες**, σε πολλές περιπτώσεις προκύπτουν από **διαδικασίες σχεδιαστικής παραμετροποίησης** και **μορφογένεσης**, δε δημιουργούν σταθερούς δεσμούς με τον τόπο, αλλά **απελευθερώνουν τον χώρο** και δίνουν την **ευκαιρία εξέλιξης διαφορετικών σεναρίων χρήσης**.

Μέσα σε αυτό το τοπίο **η αρχιτεκτονική δεν διεκδικεί πλέον διάρκεια, αλλά ευελιξία και προσαρμοστικότητα**, μια νέα οικο-λογική της κατασκευής έστω και προσωρινού νοήματος ταυτοποίησης και χωρικού ανήκιν.

ευχαριστώ,
νίκη